GASPOL

INFORMACJE PUBLICZNE

Informacje na temat środków bezpieczeństwa i sposobu postępowania w przypadku wystąpienia awarii przemysłowej

Rozlewnia Gazu LPG
w Starorypinie

Starorypin 50, 87-500 Rypin

Spis treści

1. Oznaczenie prowadzącego zakład 3
2. Informacje prawne 3
3. Opis działalności zakładu 4
4. Charakterystyki składowanych substancji niebezpiecznych 4
5. Reakcja społeczeństwa w przypadku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej 7
   5.1. Sposoby ostrzegania 7
   5.2. Postępowanie 7
6. Informacja o opracowaniu i przedłożeniu właściwym organom raportu o bezpieczeństwie 10
7. Awarie przemysłowe 10
   7.1. Główne scenariusze awarii przemysłowych 10
   7.2. Środki bezpieczeństwa 10
8. Wykaz dokumentów wykorzystanych do stworzenia zestawienia 11

1. Oznaczenie prowadzącego zakład

GASPOL S.A.

Adres siedziby	- Al. Jana Pawła II 80, 00-175 Warszawa
Telefon	- (22) 530 00 00
Fax	- (22) 530 00 01
e-mail	- kontakt@gaspol.pl

Informacje dotyczące kierującego zakładem

Adres siedziby	- Starorypin 50, 87-500 Rypin
Telefon	- (54) 231 96 10
Fax	- (54) 280 24 71

Adres zakładu

Rozlewnia Gazu Płynnego w Rypinie, Starorypin 50, 87-500 Rypin, woj. kujawsko-pomorskie.

Adres strony internetowej zakładu

https://www.gaspol.pl
https://www.gaspol.pl/informacjepubliczne

2. Informacje prawne

Prowadzona na terenie Rozlewni Gazu w Rypinie działalność związana jest z magazynowaniem i dystrybucją substancji niebezpiecznych sklasyfikowanych zgodnie z wydanym na podstawie Art. 248 Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz.U. z 2016 r. poz. 672) Rozporządzeniem Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz.U. z 2016 r. poz. 138).

Zgodnie z powyższymi przepisami prawnymi substancje znajdujące się na terenie zakładu wymieniane z nazwy w załączniku do przytoczonego rozporządzenia powodują **zaliczenie Rozlewni LPG w Starorypinie do zakładu o dużym ryzyku wystąpienia awarii przemysłowej.**

Wypełniając obowiązek wynikający z art. 250 ust.1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska prowadzący zakład (spółka GASPOL SA) dokonała zgłoszenia zakładu o dużym ryzyku Kujawsko-Pomorskiemu Komendantowi Wojewódzkiemu Państwowej Straży Pożarnej w Toruniu.

Mając powyższe na uwadze prowadzący zakład jest świadom spoczywającej na nim odpowiedzialności za bezpieczeństwo w zakładzie, w tym przede wszystkim, za przeciwdziałanie poważnym awariom przemysłowym.

Zarząd i kierownictwo operacyjne Spółki zdając sobie sprawę z ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej uwarunkowanego magazynowaniem na terenie zakładu-terminalu gazu płynnego opracowało i wdrożyło:

1. Program Zapobiegania Awariom dla Rozlewni
2. Raport o Bezpieczeństwie dla Rozlewni
3. Wewnętrzny Plan Operacyjno-Ratowniczy
4. Procedury operacyjne i instrukcje stanowiskowe
5. Politykę bezpieczeństwa GASPOL SA

3. Opis działalności zakładu

Rozlewnia Gazu Płynnego w Rypinie jest oddziałem firmy GASPOL S.A. z siedzibą w Warszawie i wchodzi w skład Regionu Północnego GASPOL S.A..

Rozlewnia zajmuje się napełnianiem i dystrybucją gazu płynnego propan-butan i propan w butlach o różnej pojemności (11 kg, 10 kg, 8 kg, 14 kg, 33 kg, 30 kg, butlach turystycznych), jak również w systemie dostaw autocysternami bezpośrednio do instalacji zbiornikowych oraz stacji autogazu.

Gaz do rozlewni dostarczony jest w autocysternach, z których przy pomocy stanowisk przeładunkowych i pompowni technologicznej gazu przetaczany jest do zbiorników magazynowych rurociągami w rozgraniczeniu na propan-butan i propan.

Zakład jest wyposażony w park magazynowy zbiorników naziemnych i podziemnych gazu płynnego LPG, parking autocystern i samochodów butlowych, budynek produkcyjny napełniania i magazynowania butli gazem płynnym i butli pustych, stanowiska przeładunkowe autocystern.

Rozlewnia pracuje w dwuzmianowym systemie pracy 5 dni w tygodniu (poniedziałek-piątek). Sobota i niedziela są dniami wolnymi od pracy. W zależności potrzeb dostaw gazu do klientów, przeładunki gazu mogą być prowadzone również w dni wolne od pracy.

Prowadzone w Zakładzie procesy technologiczne to:

- rozładunek autocystern z płynnym propan-butanem i propanem do zbiorników magazynowych;
- magazynowanie propanu-butanu i propanu;
- magazynowanie gazu w butlach;
- załadunek autocystern propanem-butanem lub propanem z dozowaniem metanolu;
- napełnianie butli propanem-butanem lub propanem.

4. Charakterystyki składowanych substancji niebezpiecznych

Wykaz substancji niebezpiecznych znajdujących się na terenie Rozlewni Gazu LPG w Rypinie

Na terenie zakładu mogą się znajdować wymienione łącznie w pozycji 18 tabeli 2 Załącznika do Rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości substancji

niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej następujące substancje:

Propan:	
Nazwa chemiczna	Propan
Numer Chemical Abstract Service (CAS)	74-98-6
Nazwa według nomenklatury Międzynarodowej Unii Chemii Czystej i Stosowanej (IUPAC)	Propane
Propan-butan:	
Nazwa chemiczna	Gazy z ropy naftowej skroplone, PROPAN-BUTAN
Numer Chemical Abstract Service (CAS)	476-85-7
Nazwa według nomenklatury Międzynarodowej Unii Chemii Czystej i Stosowanej (IUPAC)	brak
Butan:	
Nazwa chemiczna	Butan
Numer Chemical Abstract Service (CAS)	106-97-8
Nazwa według nomenklatury Międzynarodowej Unii Chemii Czystej i Stosowanej (IUPAC)	Butane
Metanol:	
Nazwa chemiczna	Metanol
Numer Chemical Abstract Service (CAS)	67-56-1
Nazwa według nomenklatury Międzynarodowej Unii Chemii Czystej i Stosowanej (IUPAC)	Methanol
Olej napędowy	
Nazwa chemiczna	Olej napędowy
Numer Chemical Abstract Service (CAS)	68476-34-6
Nazwa według nomenklatury Międzynarodowej Unii Chemii Czystej i Stosowanej (IUPAC)	Diesel oil

W poniższej tabeli zamieszczono maksymalne ilości substancji niebezpiecznych znajdujących się lub mogących się znaleźć w zakładzie w warunkach normalnej pracy i w takich, w których przewiduje się możliwość wystąpienia substancji niebezpiecznej podczas poważnej awarii przemysłowej.

Lp.	Substancje lub grupy substancji niebezpiecznych	Deklarowana maksymalna ilość występująca na terenie Zakładu [Mg]	Ilość substancji niebezpiecznej decydująca o zaliczeniu do zakładu o:	
			zwiększonym ryzyku [Mg]	dużym ryzyku [Mg]
Tabela nr 2 załącznika do Rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej				
18	Łatwopalne gazy ciekłe, kategoria 1 lub 2 (w tym gaz płynny) i gaz ziemny	878,5	50	200
22	Metanol	3,9	500	5000
34	Produkty ropopochodne i paliwa alternatywne: a. benzyny i benzyny ciężkie | paliwo do silników wysokoprężnych (olej napędowy)	2,1	2500	25000

Informacja o zagrożeniach, jakie mogą powodować substancje niebezpieczne składowane w zakładzie:

Zarówno propan, butan jak ich mieszaniny nie zostały sklasyfikowane jako substancje stwarzające zagrożenie dla zdrowia lub środowiska.

Lp.	Nazwa substancji	Rodzaj zagrożenia ***(zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia)***
1.	**Propan**	**H220 Skrajnie łatwopalny gaz.**
2.	**Mieszanina propan-butan**	**H280 Gaz pod ciśnieniem; ogrzanie grozi wybuchem**

Zagrożenia związane z toksycznością substancji niebezpiecznych Substancja

Substancja	**Zidentyfikowane zagrożenia dla zdrowia i środowiska**
Metanol	**H225 Wysoce łatwopalna ciecz i pary.** **H301+H311+H331 Działa toksycznie po połknięciu, w kontakcie ze skórą lub w następstwie wdychania.** **H370 Powoduje uszkodzenie narządów.**
Olej napędowy	**H226 Łatwopalna ciecz i pary** **H304 Połknięcie i dostanie się przez drogi oddechowe może grozić śmiercią** **H315 Działa drażniąco na skórę** **H332 Działa szkodliwie w następstwie wdychania** **H351 Podejrzewa się, że powoduje raka** **H373 Może powodować uszkodzenia narządów (szpiku kostnego, grasicy, wątroby) poprzez długotrwałe narażenie H411 Działa toksycznie na organizmy wodne powodując długotrwałe skutki**

Podana wyżej charakterystyka odnosi się do substancji zarówno w warunkach normalnego użytkowania jak i awarii.

Pełna charakterystyka fizykochemiczna i toksykologiczna substancji niebezpiecznych oraz wskazanie zagrożeń stwarzanych przez nie dla zdrowia ludzi i środowiska zarówno natychmiastowo, jak i z opóźnieniem znajduje się w kartach charakterystyki niebezpiecznych substancji znajdujących się na terenie Rozlewni Gazu LPG w Rypinie stanowiących Załącznik zgłoszenia Rozlewni Gazu LPG w Rypinie.

5. Reakcja społeczeństwa w przypadku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej

Na terenie zakładu prowadzi się operacje przeładunku i napełniania butli gazami płynnymi propan i propan-butan. Są to substancje, które w połączeniu z powietrzem tworzą mieszaniny wybuchowe lub palne, są cięższe od powietrza a więc mogą zalegać w zagłębieniach terenu.

Zagrożenia mogące wystąpić na terenie Rozlewni w większości przypadków nie zagrażają osobom i obiektom poza terenem zakładu. Wyjątkiem mógłby być wybuch jednego ze zbiorników magazynowych. W strefie zagrożenia wystąpić może promieniowanie cieplne o natężeniu większym niż 4 kW/m^2 spowodowane gwałtownym zapłonem ulatniającego się gazu oraz odłamki powstałe w czasie wybuchu

5.1. Sposoby ostrzegania

W przypadku powstania poważnej awarii przemysłowej, słyszalny będzie ALARM nadawany przez syrenę alarmową zlokalizowaną na terenie zakładu - **sygnał ciągły syreny**.

SPOSÓB OSTRZEGANIA SPOŁECZEŃSTWA O ZAGROŻENIU PRZEZ WŁAŚCIWE TERYTORIALNIE ORGANY ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ

Właściwe terytorialnie organy administracji publicznej mogą we własnym zakresie podejmować decyzję o ogłoszeniu sygnału alarmowego lub o ogłoszeniu komunikatu. Będzie to realizowane przez:

- syreny alarmowe - zamontowane na budynkach użyteczności publicznej, w urzędach i obiektach OSP
- urządzenia nagłaśniające - przenośne, zamontowane na samochodach (również Policji)
- ogłoszenia w mediach - emitowane w lokalnych rozgłośniach radiowych i telewizji regionalnej
- internet - strony internetowe podmiotów publicznych,
- aplikację RSO (Regionalny System Ostrzegania) na urządzenia mobilne - darmowa usługa którą można zainstalować w telefonie, aplikacja wysyła powiadomienia z komunikatami generowanymi przez Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego.

W przypadku ogłoszenia alarmu przez właściwe terytorialnie organy administracji publicznej sygnał alarmowy będzie ogłoszony zgodnie z tabelą poniżej:

Lp.	Rodzaj alarmu	Sposób ogłoszenia alarmów		
		Akustyczny system alarmowy	Środki masowego przekazu	Wizualny sygnał alarmowy
1	**OGŁOSZENIE ALARMU**	**Sygnał akustyczny** modulowany dźwięk syreny w czasie trzech minut	Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowna: **Uwaga! Uwaga! Uwaga! Ogłaszam alarm** (podać przyczynę, rodzaj alarmu itp.) dla	Znak żółty w kształcie trójkąta lub w uzasadnionych przypadkach innej figury geometrycznej
2	**ODWOŁANIE ALARMU**	**Sygnał akustyczny** ciągły dźwięk syreny w czasie trzech minut	Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowna: **Uwaga! Uwaga! Uwaga! Odwołuję alarm** (podać przyczynę, rodzaj alarmu itp.) dla	

W przypadku ogłaszania komunikatów ostrzegawczych przez właściwe terytorialnie organy administracji publicznej, komunikaty będą ogłaszane zgodnie z tabelą poniżej:

Lp.	Rodzaj komunikatu	Sposób ogłoszenia komunikatu		Sposób odwołania komunikatu	
		Akustyczny system alarmowy	Środki masowego przekazu	Akustyczny system alarmowy	Środki masowego przekazu
1	Uprzedzenie o zagrożeniu skażeniami		Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowna: **Uwaga! Uwaga! Osoby znajdujące się na terenie około godz min może nastąpić skażenie** (podać rodzaj skażenia) w kierunku (podać kierunek)		Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowna: **Uwaga! Uwaga! Odwołuję uprzedzenie o zagrożeniu** (podać rodzaj skażenia) dla
2	Uprzedzenie o zagrożeniu zakażeniami		Formę i treść komunikatu uprzedzenia o zagrożeniu zakażeniami ustalają organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej		Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowna: **Uwaga! Uwaga! Odwołuję uprzedzenie o zagrożeniu** (podać rodzaj zakażenia) dla

3	Uprzedzenie o klęskach żywiołowych i zagrożeniu środowiska		Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowna: **Informacja o zagrożeniu i sposobie postępowania mieszkańców** ..... (podać rodzaj zagrożenia, spodziewany czas wystąpienia i wytyczne dla mieszkańców)		Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowna: **Uwaga! Uwaga! Odwołuję uprzedzenie o zagrożeniu** (podać rodzaj klęski) dla

5.2. Postępowanie

W przypadku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, oznajmionej jak powyżej, należy:

1) Zachować spokój, przeciwdziałać panice i lękowi.
2) Postępować zgodnie z instrukcjami ogłaszanymi przez służby ratownicze.
3) Odciąć dopływ wody, elektryczności i innych mediów.
4) Przygotować się do ewentualnej ewakuacji poprzez zebranie:
   - zestaw pierwszej pomocy i inne niezbędne środki medyczne (w przypadku szczególnej choroby leki!!!), recepty do realizacji,
   - przybory toaletowe,
   - okulary lub soczewki kontaktowe,
   - latarki, baterie,
   - przenośny radioodbiornik,
   - woda butelkowana,
   - odzież na zmianę,
   - śpiwór,
   - w miarę możliwości materac oraz poduszkę dla każdego członka rodziny,
   - klucze do domu i samochodu,
   - ważne dokumenty rodzinne,
   - (dla dzieci) preparaty mleko zastępcze, pieluszki, butelki, mleko w proszku, zabawki,
   - inne środki szczególnej potrzeby.

   Jeśli masz telefon komórkowy to zabierz go ze sobą wraz z ładowarką.
5) Zabezpieczyć własne mienie. Pozamykaj drzwi i okna (jak masz rolety lub żaluzje zasuń je).
6) Wyłączyć wentylatory, urządzenia grzewcze i klimatyzację.
7) Jeżeli wiesz, że jakaś osoba pozostał w domostwie lub sąsiedztwie (osoby starsze, samotne, niepełnosprawne itp.) zgłoś ten fakt służbom ratowniczym lub/i zaopiekuj się nią.
8) Opuścić rejon zagrożony kierując się w kierunku miejsca zbiórki określony przez służby ratownicze.
9) Na bieżąco śledź komunikaty podawane przez służby ratownicze lub media.
10) Informacje szczegółowe o ewakuacji otrzymasz w miejscu docelowego przebywania ewakuowanej ludności.

6. Informacja o opracowaniu i przedłożeniu właściwym organom raportu o bezpieczeństwie

Raport o Bezpieczeństwie Rozlewni Gazu LPG w Rypinie został opracowany i obowiązuje od maja 2016 roku.

Raport o Bezpieczeństwie Rozlewni Gazu LPG w Rypinie został sporządzony przez pracowników AOS Agencji Ochrony Środowiska Sp. z o. o., ul. Korczaka 6, 75-713 Koszalin, www.aos.pl przy współudziale pracowników Rozlewni Gazu, na podstawie informacji uzyskanych od pracowników zakładu, w tym wcześniejszej dokumentacji zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.Późniejszych aktualizacji dokonywali: Jarosław Rutkowski (GASPOL S.A.; październik 2009) oraz Krzysztof Kochański (PHU OŁKAN; maj 2016).

Dane dotyczące systemu zarządzania, prowadzonej działalności i zabezpieczeń na terenie Rozlewni Gazu LPG w Rypinie zostały dostarczone przez pracowników zakładu i odzwierciedlają stan na maj 2016 r..

7. Awarie przemysłowe

7.1. Główne scenariusze awarii przemysłowych

Scenariusze poważnych awarii przemysłowych dotyczą następujących zdarzeń:

1) Wybuch Bleve lub pożar strumieniowy naziemnego zbiornika gazu skroplonego o pojemności 600 m^3;
2) Wybuch Bleve lub pożar strumieniowy autocysterny o pojemności 40 m^3;

7.2. Środki bezpieczeństwa

Rozlewnia w Rypinie posiada zabezpieczenia zapobiegające wystąpieniu poważnej awarii i ograniczaniu jej skutków:

- stacjonarny system monitoringu stężenia gazu sprzężony z układem sterującym pracą urządzeń technologicznych, który w momencie wystąpienia wycieku gazu powoduje załączenie sygnalizacji ostrzegawczej optyczno-akustycznej (jeżeli w hali napełniania to załącza wentylatory awaryjne wyciągowe) i w następnej kolejności przerywa pracę wszystkich urządzeń z równoczesnym zamknięciem wszystkich zdalnie sterowanych zaworów na czynnych rurociągach gazowych i zbiorników magazynowych,
- system wyłączenia awaryjnego rozlewni,
- podsystem wyłączeń awaryjnych (ESD) urządzeń linii napełniania oraz procesu technologicznego
- napełniania butli
- agregaty pożarowe,
- system zraszania ppoż. – wodna ochrona przeciwpożarowa stanowisk przeładunkowych gazu z autocystern, budynku produkcyjnego napełniania butli w tym hali napełniania i przyległych magazynów butli gazowych,
- system rezerwowego zasilania w energię elektryczną (dwustronne zasilanie) oraz agregatu

prądotwórczego,

- system oświetlenia awaryjno – ewakuacyjnego terenu i obiektów rozlewni,
- system kontroli dostępu i monitoringu CCTV obiektu rozlewni,
- komputerowy system sterowania i nadzoru nad procesami technologicznymi SCADA,
- podręczny sprzęt gaśniczy,
- autocysterny i transport samochodowy do ewakuacji gazu,
- ochronę zakładu.

W przypadku wystąpienia awarii podjęte zostaną działania ratownicze polegające na uruchomieniu instalacji zraszaczowych na zagrożonych obiektach, zamknięte zostaną zawory na zbiornikach gazu, na terenie zakładu wyłączona zostanie energia elektryczna, powiadomiona zostanie Straż Pożarna, uruchomiona zostanie syrena alarmowa.

8. Wykaz dokumentów wykorzystanych do stworzenia zestawienia

Niniejsze zestawienie zostało przygotowane w oparciu o następujące dokumenty:

1) Raport o Bezpieczeństwie Rozlewni Gazu LPG w Rypinie;
2) Program Zapobiegania Awariom;
3) Zgłoszenie Zakładu o Dużym Ryzyku.